

Zpravodaj obce Rusava

Svoláváme všechny čarodějnice a čaroděje

u soboty

27. 4. 2024 od 18 hod.

do zahrady evangelického kostela

Program:

- kuchařské soutěže za odměny
- posezení u ohně
- občerstvení
- špekáček zdarma pro každého v kostýmu
- V 19:15 vyhlášení nejhezčích masek
- V 19:30 hod. zapálení čarodějnice

Rusava aktivně - SDH Rusava Čarodějnický rej

Akce se koná za příznivého počasí

Vstupné dobrovolné

Čarodějnické kostýmy vítány

46. K Á C Á N Í M Á J A

25.5.2024

RUSAVA

ČECHER

14:00 KROJOVANÝ PRŮVOD OBCÍ OD ŠKOLY NA ČECHER

OBČERSTVENÍ V PODOBĚ STÁNKŮ ZAJIŠTĚNO.

(PIVO, LIMO, ZVĚŘINOVÝ GULÁS, DOBROTY Z UDÍRNY, FRGÁLY
A DALŠÍ DOMÁCÍ PRODUKTY).

ZA NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE PROGRAM USKUTEČNÍ V SÁLE
OBCENÍHO DOMU OD 14:00 BEZ PRŮVODU.

SRDEČNĚ ZVŮ CĚRKY A OGAŘI Z RUSAVJANU

Pirátský karneval 3. 3. 2024

Vážení a milí čtenáři,
doufám, že i s přibývajícimi hezkými a teplými dny budete mít chvíli na sednutí si k dobré kávě nebo čaji a začtení se do dalšího čísla rusavského zpravodaje.

Abych Vás nezdržovala zbytečnými slovy, půjdu rovnou k tomu, co se ve zpravodaji dozvíte.

Na začátku nám píše pár slov starosta Bohumil Škarpich k odpadům a jak se s touto problematikou snažíme v obci bojovat. Dále proplujeme naší tradiční rubrikou, co vše se za posledního čtvrt roku událo... valašský bál a myslivecký ples. Zdenka Chmelařová nás seznámí s uplynulým rokem v obecní knihovně a odprezentuje nové knihy, které si můžete v knihovně zapůjčit. Katka Škarpichová představi nové složení sboru pro občany a také přiblíží, jak bude probíhat přihlášení na tradiční vítání občánků.

Rubrika ze základní a mateřské školy nám řekne, jak se vydařilo vodění medvěda, karneval, vystoupení na velikonočním jarmarku a jak probíhá program „Předškoláček“. Učitelka Hana Dohnálková napsala ve zkratce o nové aplikaci využívané v předmětu anglický jazyk a taky se zmíníme o projektovém odpoledni, které probíhá každý měsíc ve škole na jiné téma. Ve sportu se dočteme, jak se dařilo fotbalistům, šachistům a také se dozvíte pár důležitých informací z valné hromady SK Rusava.

V zajímavostech se dočtete o ocenění rusavských dárců krve, Nikča Hlaváčová nám dodala další díl článku o rusavských příjmeních, pár slovy se zmíní Vladimíra Procházková o proběhlé Tříkrálové sbírce a vzpomeneme neustále zmiňovanou rekonstrukci cesty mezi Bystřicí p. H. a Hlinskem p. H.

V průběhu listování zpravodajem se dozvíte spoustu informativních příspěvků jako například, jak budou probíhat volby v červnu, jaký má obec schválený rozpočet, kdy se můžeme těšit na jakou akci a spousty jiných užitečných informací.

Přeji Vám příjemné počtení a budu se těšit při dalším čísle zpravodaje, který vyjde v létě.

-MB-

Foto: Jaroslav Mozola

Slovo má starosta ...

...Odpadové hospodářství

Odpady – nejčastěji skloňované slovo v domácnostech, na veřejnosti, ale zejména v politice.

Domovní odpad řeší celá rodina, třídí podle svého nejlepšího vědomí i svědomí a hlavně podle podmínek nastavených obcí či městem. Samosprávy zase vycházejí ze zákonných předpisů stanovených a schválených poslanci parlamentu. Ne vždycky se najde optimální řešení, které by vyhovovalo všem občanům nebo zmiňované domácnosti. Stát se snaží řešit některé záležitosti formou dotačních podpor, které mají následně motivovat lidi k lepším výsledkům separace.

Naše obec se vždy snažila a snaží přispůsobovat odkládání a třídění odpadu podmínkám ve vztahu k oblasti s obrovským množstvím rekreačních objektů. Využily se rovněž vysoké objemy dotačních příspěvků na zajištění služeb spojených s odkládáním, tříděním, svozem i likvidací komunálního a objemného odpadu na skládce v Bystřici p. H.

Podhostýnský region řešil společný projekt „Prevence vzniku odpadů Podhostýnsko“, kde je cílem vybudovat kapacitu předcházející vzniku odpadu formou použití nádobí, jeho mytím a opakovaným využitím. Nádobí a mycí zařízení budou umístěny v areálu koupaliště. Další projekt byl vázán na pořízení kompostérů pro eliminaci domovních zbytků a rostlinného odpadu s cílem zpětného využití v podobě kompostu.

Kompostéry

Svazek obcí Podhostýnského mikroregionu (PMR) podal žádost na ministerstvo životního prostředí o dotaci na pořízení kompostérů pro 8 zájemců včetně naší obce. Projekt byl úspěšně administrován a podpořen vydaným rozhodnutím. Obec Rusava zaplatí z vlastních zdrojů za 250 ks kompostérů částku ve výši 200.103,75 Kč. Příjemci dotace PMR bude poskytnuta návratná finanční výpomoc ve výši 1.133.921,20 Kč, která bude vrácena do rozpočtu obce po vyúčtování dotační podpory. Kompostéry budou předány majitelům nemovitostí v k. ú. Rusava na podkladě smlouvy o výpůjčce na dobu 5 let a po uplynutí této doby přejdou do majetku vypůjčitele. Kompostér KOMP 10 má objem 1064 l a své specifické parametry. Veškeré údaje o kompostéru včetně způsobu a procesu kompostování najdete v brožurce, která bude přílohou smlouvy o výpůjčce. Cílem projektu je vybudování systému pro předcházení vzniku odpadů na území Zlínského kraje.

Workoutové hřiště

Ve sportovní části areálu koupaliště se nově instalovalo workoutové hřiště o ploše 110 m². Účelem projektu bylo zkvalitnění a rozšíření služeb, zajištění vyšší kvality života nejen obyvatel obce.

Souborem vybavení jsou 3 sestavy s horizontálními i vertikálními žebříky, hrazdy, bradla, nakloněná žebřina, lavice na posilování břišních svalů či skákací nášlapy. Projekt byl podpořen dotací ze Zlínského kraje.

Celkové náklady:	1.252.350 Kč včetně DPH
Dotace Zlínský kraj:	626.000 Kč
Vlastní zdroje:	626.350 Kč

*Bohumil Škarpich,
starosta obce*

Schválený rozpočet na rok 2024

položka	popis položky	příjmy
11xx	Daně z příjmů fyz. a práv. osob	5 100 000,00
1211	Daň z přidané hodnoty	5 600 000,00
13xx	Daně a poplatky z vybr. činností a služeb	950 000,00
1511	Daň z nemovitostí	2 500 000,00
4111	Neinvestiční transfery z všeob. pokladní správy	60 000,00
4112	Neinvestiční přijaté transfery ze st. rozp. v rámci souhr. dotač. vztahu	132 200,00
Paragraf	název paragrafu	
1039	Ostatní záležitosti lesního hospodářství	800 000,00
2122	Sběr a zpracování druhotných surovin	50 000,00
2141	Vnitřní obchod	5 800,00
2310	Pitná voda	150 000,00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	150 000,00
2411	Záležitosti pošt	180 000,00
3315	Činnost muzeí a galerií	1 000,00
3316	Vydavatelská činnost	3 000,00
3392	Zájmová činnost v kultuře	96 000,00
3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	140 000,00
3612	Bytové hospodářství	250 000,00
3632	Pohřebnictví	25 000,00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	60 000,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	1 000,00
3725	Využívání, zneškodňování kom. odpadů	150 000,00
3727	Prevence vzniku odpadů	1 000,00
6171	Činnost místní správy	70 000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	5 000,00
Příjmy celkem		16 480 000,00

Paragraf	název paragrafu	výdaje
2141	Vnitřní obchod	10 000.00
2143	Cestovní ruch	50 000.00
2212	Silnice	335 000.00
2219	Ostatní záležitosti poz. komunikací	1 300 000.00
2292	Provoz veřejné silniční dopravy	65 000.00
2310	Pitná voda	650 000.00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	1 600 000.00
3113	Základní školy	5 000.00
3119	Ostatní záležitosti předškolní výchovy a základního vzdělávání	900 000.00
3314	Činnosti knihovnické	100 000.00
3315	Činnosti muzeí a galerií	600 000.00
3316	Vydavatelská činnost	150 000.00
3319	Ostatní záležitosti kultury	45 000.00
3326	Pořízení, zachování a obnova hodnot	200 000.00
3341	Rozhlas a televize	100 000.00
3349	Ostatní záležitosti sdělovací prostředky	150 000.00
3399	Ostatní záležitost kultury, církve	70 000.00
3419	Ostatní tělovýchovná činnost	45 000.00
3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	1 200 000.00
3612	Bytové hospodářství	200 000.00
3631	Veřejné osvětlení	250 000.00
3632	Pohřebnictví	50 000.00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazený	535 000.00
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	50 000.00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	900 000.00
3727	Prevence vzniku odpadů	500 000.00
3745	Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	400 000.00

3749	Ostatní činnosti k ochraně přírody	10 000,00
5213	Krizová opatření	100 000,00
5511	Požární ochrana – profesionální část	1 000,00
5512	Požární ochrana – dobrovolná část	80 000,00
6112	Zastupitelstvo obce	1 300 000,00
6115	Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	30 000,00
6117	Volby do Evropského parlamentu	30 000,00
6171	Činnost místní správy	2 500 000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	260 000,00
6320	Pojištění funkčně nspecifikované	90 000,00
6399	Ostatní finanční operace	1 200 000,00
6402	Finanční vypořádání minulých let	10 000,00
6409	Ostatní činnosti jinde nezařazené	409 000,00
CELKEM:		16 480 000,00

FINANCOVÁNÍ

PAR	POL	Název	
0000	8115	Změna stavu krátkodobých prostředků na bank. účtech	1 451 604,00
0000	8124	Uhrazené splátky dlouhodob. přijatých půjč. prostředků	- 1 451 604,00
FINANCOVÁNÍ CELKEM			0,00

REKAPITULACE

PŘÍJMY	celkem	16 480 000,00
VÝDAJE	celkem	16 480 000,00
FINANCOVÁNÍ	celkem	0,00

Schváleno dle zveřejněného návrhu Zastupitelstvem obce Rusava dne 11. 12. 2023 usnesením čl. 5/8/2023.

45. valašský bál na Rusavě

DĚNÍ V OBCI ...

Náš Valašský krúžek Rusavjan pořádal v sobotu 27. ledna 2024 tradiční valašský bál v obecním domě na Rusavě. Se členy souboru jsme připravám této akce věnovali několik týdnů a za toto úsilí se všem dostalo odměny, kterou byl skutečně velký zájem návštěvníků o náš bál. Již týden před konáním akce jsme měli rezervacemi obsazen celý sál. To pro nás bylo milým překvapením především proto, že se ve stejném termínu konal vševalašský bál v Kongresovém centru ve Zlíně, který je každoročně významnou akcí pro všechny folklórní soubory.

Návštěvnost 45. ročníku valašského bálu překonala naše očekávání. Z krojovaných hostů za námi přijeli VSPT Rusava z Bystřice pod Hostýnem, dětský valašský soubor Malá Rusava z Bystřice pod Hostýnem, Valašský sbor portášský z Rusavy, VSPT Bača z Valašského Meziříčí, SLPT Javorník Nový Jičín, Valašský soubor Kašava, Chasa Moravského Písku a zástupci ze sousední Hané. Potěšilo nás, že dorazili i naši loňští hosté ze souboru Ševčík MFS, kteří vážili cestu až z Ostravy. Velmi rádi jsme uvítali členy SDH Rusava, kteří tentokrát vyměnili hasičskou uniformu za valašský kroj. Přijela k nám také ta odvážnější (tedy ženská) část učitelského sboru Gymnázia Ladislava Jaroše Holešov. Aby si děvčata mohla vychutnat atmosféru našeho bálu opravdu se vším všudy, vypůjčili jsme jim kroje.

Ve valašském jim to velmi slušelo, snad se jim u nás líbilo a doufáme, že se příští rok osmělí i mužské osazenstvo holešovského gymnázia. Stejně jako v loňském roce dorazilo i letos mnoho nekrojovaných hostů, od nichž jsme k průběhu akce obdrželi pochvaly. Máme upřímnou radost, že valašské bály již nejsou vnímány jako „uzavřená společnost“ pouze pro členy folklórních souborů a účastní se jich čím dál více lidí.

Na úvod programu valašského bálu se krojovaní hosté představili při slavnostní poloněze, po které všechny přítomné uvítala vedoucí našeho souboru Eva Hyklová. Následovalo vystoupení Valašského krúžku Rusavjan s pásmem Muziganti a poté předvedli své umění tanečníci FS Košář z Valašského Meziříčí. Na pódiu se střídala Cimbálová muzika

Rusava s Cimbálovou muzikou Valašsko, které nedávaly tanečnickům moc možností k odpočinku a hrály v podstatě bez přestávek. Taneční parket byl neustále plný, ať už muzika hrála polky, valčíky, čardáše, točené, či figurální tance. Nechyběla samozřejmě ani doudlebská polka, „zemákový“ tanec a taneční hra „Adam“.

Občerstvení pro návštěvníky bálu zajišťovala provozovatelka Restaurace Obecní dům Jitka Tomčíková. V nabídce byla valašská kyselica, bryndzové halušky, bramborák, klobása z udírny, oblíbené valašské frgály a mnoho dalších pochoutek.

V tombole bylo pro hosty připraveno téměř 150 cen, a protože jsme se obávali, že by nám kvůli vyhlašování výherců nezbyl čas na tanec, rozhodli jsme se opustit tradiční losování a přejít na systém „ruliček“. Losovali jsme tedy pouze 15 hlavních cen. Náš bál mohl v tomto roce směle konkurovat mysliveckým plesům, neboť bylo možné mimo jiné krásné ceny vyhrát též daňce či sele, které nám do tomboly věnovaly místní myslivecké spolky, a to Myslivecké sdružení Rusava a Myslivecký spolek Křídlo. Za jejich podporu tímto děkujeme, velmi si spolupráce se zájmovými spolky vážíme.

Letošní valašský bál jsme si opravdu užili, což by nebylo možné bez našich hostů, proto všem děkujeme za účast a budeme se těšit na další setkání. Poděkování si zaslouží nejen členové pořádajícího Valašského krúžku Rusavjan, ale všichni, kteří nám s organizací bálu vypomáhali. Dále děkujeme členům hostujícího souboru FS Košár, oběma cimbálovým muzikám, moderátorům a zvukařům, že se postarali o program bálu. Vyzdvihnout musíme i pana Hradila za přípravu výtečného zvěřinového guláše, obsluhu obecního domu a sponzory, kteří nám štědře přispěli cenami do tomboly.

Valašský bál není jen o tanci a zpěvu, ale také o setkávání přátel, pohodové atmosféře, nových zážitcích a udržování folklórních tradic. Rádi vidíme, když na námi pořádané akce dorazí nové tváře a nadšené se zapojují do všech aktivit. Po letošním bále jsme dokonce v souboru přivítali několik nováčků všech věkových kategorií, kteří mezi nás skvěle zapadli. Nepochybujeme o tom, že i když dosud neměli téměř žádné taneční zkušenosti, tak je brzy budete moci vídat při vystoupeních. Těší nás, když práce našeho souboru někoho osloví dokonce natolik, že se sám začne aktivně věnovat folklórní činnosti. A pokud by snad některý z čtenářů tohoto článku měl zájem se k našemu souboru také připojit, může přijít nahlédnout na naše zkoušky, které máme každý pátek v tělocvičně místní základní školy. Rádi se s vámi setkáme.

Na závěr chci všechny srdečně pozvat na tradiční kácání mája pořádané Valašským krúžkem Rusavjan, které se bude konat 25. května 2024 na Čecheru.

Tak tedy na viděnou poslední květnovou sobotu!

Eliška Čmeláková, za VK Rusavjan

Myslivecký ples

První naše kulturní akce je tradiční myslivecký ples, a protože byl letos přestupný rok, tak vyšel na ten samý termín jako vloni, a to 25. 2. 2024. Od samého rána jsme se věnovali přípravě sálu obecního domu na Rusavě. A to zejména místům, abychom co nejvíce využili kapacitu sálu a hlavně aby zůstalo dost místa na tanečním parketu. Důležitá je i výzdoba, abychom do těchto prostorů vnesli kousek naší krásné přírody. Tak si myslím, že ta se našim děvčatům opravdu povedla.

Už v 19 hod. začali přicházet první účastníci a ve 20 hod. již bylo téměř plno a stále ještě přicházeli další. Nebylo tolik lidí jako v loňském roce, ale téměř 140 prodaných vstupenek hovoří za vše.

Ve 20 hod. byl tento ples zahájen a tím odstartován i prodej naší bohaté tomboly, na kterou účastníci plesu netrpělivě čekali. Z výdejního kuchyňského okénka si účastníci plesu odnášeli speciality ze zvěřiny, které na tento den spolu s personálem nechala připravit provozovatelka tohoto zařízení paní Jitka Tomčíková.

Opět jsme měli slosovatelně vstupenky a po třiatřicáté hodině jsme vyhlásili jednoho šťastlivce, který si odnesl pěkného divočáka. Po další sérii písniček jsme vylosovali hlavní tombolu, což bylo 12 nejzajímavějších cen.

Po celý tento večer nás doprovázela hudební skupina Sextet a myslím si, že se všichni dobře bavili a že si naplno tento ples užívali tak jako my.

Za celé MS Rusava děkuji všem, kteří se mysliveckého plesu zúčastnili, kteří se podíleli na tombole jak svými dary, tak i zakoupením lístků. Přeji všem hodně zdraví a věřím, že se příští rok na této akci opět potkáme.

Úplně na závěr bych chtěl za celé naše Myslivecké sdružení Rusava poděkovat horebnímu společenstvu, že po rozhodnutí letošní valné hromady můžeme opět po dobu deseti let využívat jednu z nejkrásnějších honiteb hostýnských hor.

Pavel Sedlák, za MS Rusava

Knihovna a rok 2023 v číslech

Ke 31. 12. 2023 byl stav knihovního fondu 2275 výtisků. Z toho 655 naučná literatura a 1613 krásná literatura.

Během roku 2023 přibýlo do fondu 72 knih. Knihovna Kroměřížska zapůjčila formou výpůjčního fondu na 1 rok celkem 390 knih pro děti i dospělé.

Jedná se o knihy, které v našem fondu nemáme.

Celkem navštívilo knihovnu 1302 osob. Z toho 1050 čtenářů si zapůjčilo knihu a 252

se zúčastnilo společných akcí (děti ZŠ, divadlo, besedy).

Dospělí čtenáři si půjčují nejraději krásnou literaturu, menší zájem mají o literaturu naučnou (825/36).

Děti často sáhnou i po naučné literatuře (274/115).

Z pravidelně docházejících periodik Lidé a země, Sluníčko, Patriot, Valaško je největší zájem o časopis Lidé a země. Překvapuje mě, že není zájem o dětský časopis Sluníčko. Je v něm spousta zábavného i poučného čtení a také úkolů, které si mohou děti splnit buď doma, nebo přímo v knihovně.

Naše nabídka donášky knih starším nebo nemocným občanům stále trvá. Využívá ji pravidelně jedna čtenářka.

Pokud některou žádanou knihu ve fondu nemáme, ochotně ji zapůjčím v knihovně v Bystřici pod Hostýnem. Vloni jsme tuto jejich mimoknihovní službu využili několikrát.

Během roku jsme zaznamenali 252 návštěv webových stránek knihovny. Někteří čtenáři využívají také možnost nahlédnout do elektronického katalogu knihovny.

Rok 2024 jsme zahájili i v knihovně a těší mě, že už na jeho začátku se přihlásilo pár nových čtenářů z řad dětí i dospělých. Tak snad najdou do naší krásné knihovny cestu i další z vás. Přeju vám zdraví, pohodu a hodně klidných a šťastných dní.

Zdenka Chmelařová, knihovnice

Sbor pro občany v novém složení

Gratulace k významným životním jubileím rusavských občanů, ke zlatým či diamantovým svatbám manželů, organizování obřadu vítání nových občánků do života, přivítání školáků do 1. třídy či návštěvy v domovech seniorů, to vše patří do náplně práce sboru pro občany, který již dlouhá léta působí na Rusavě. Pozorným čtenářům jistě neunikla informace ze stránek posledního čísla rusavského zpravodaje, kde se v článku mapujícím činnost sboru v roce 2023 rozloučily se svou dlouholetou prací ve sboru pro občany jeho předsedkyně paní Mgr. Jana Vávrová a její kolegyně. V lednu 2024 jmenovala rada obce

nové členky sboru pro občany obce Rusava, a tak se při různých slavnostních příležitostech během roku budete nově potkávat s Kateřinou Škarpichovou, Hanou Gregorovou, Pavlou Ševčákovou, Táňou Třasoňovou, Veronikou Hošťálkovou a Lucií Málkovou. Pevně věříme, že se nám podaří úspěšně navázat na kvalitní a obětavou práci našich předchůdkyň, kterým bychom chtěly poděkovat za jejich dlouholetou činnost pro obec. Obrovské díky patří především paní Janě Vávrové, která nás již od loňského roku velmi ochotně a podrobně zasvěcovala do tajů jednotlivých úkolů sboru. Od ledna do března již některé z nás absolvovaly návštěvy u jubilantů a tato milá a vřelá setkání nám byla tím nejlepším dopingem na startu našeho působení. Každopádně se na další nové výzvy moc těšíme.

Tak nám držte palce!

Katka Škarpichová, za sbor pro občany

Informace k vítání občánků

Máte zájem o slavnostní přivítání vašeho miminka mezi občany Rusavy? Pak si prosím stáhněte formulář přihlášky k obřadu vítání z webových stránek obce www.rusava.cz, záložka Úřad obce/Formuláře obecního úřadu nebo si jej osobně vyzvedněte v kanceláři Obecního úřadu Rusava. Vyplněnou a podepsanou přihlášku prosím doručte osobně, popř. poštou na obecní úřad nebo zašlete e-mailem na adresu obec@rusava.cz. Rodičům, kteří odevzdají vyplněnou přihlášku, bude v dostatečném předstihu zaslána písemná pozvánka na samotný obřad slavnostního uvedení nově narozeného dítěte do života a mezi občany obce. Obřad je bezplatný a koná se zpravidla 1–2x ročně v obřadní síni obecního úřadu.

Vítání občánků je určeno pro děti maximálně do 1 roku věku, které mají v obci Rusava zapsaný trvalý pobyt.

*Katka Škarpichová,
za sbor pro občany*

Společenská kronika roku 2023

Narození:

- * Bartek Severin
- * Beck Alfréd
- * Doušek Josef
- * Charuza Vítězslav
- * Podolová Thea
- * Polínková Zora
- * Vaculíková Anna
- * Zavadil Dominik
- * Charvát Lucie

Jubilanti starší 85 let

1932, Pavelcová Zdenka
1933, Vaclach Ladislav
1934, Charvátová Mojmíra
1935, Charvátová Miloslava
1935, Fišerová Vlasta
1936, Vašíková Květoslava
1936, Trhlíková Jiřina
1937, Fišera Miroslav
1937, Krajcarová Emilie
1937, Bílková Marie
1937, Zbranková Olga
1938, Češková Vlasta

Zemřelí

† 29. 04. 2023, Svatava Mozolová, Rusava č. p. 78
† 03. 06. 2023, Ing. Jiří Vaněk, Rusava č. p. 253
† 19. 06. 2023, Josef Zachara, Rusava č. p. 219
† 28. 08. 2023, Miluše Vašíková, Rusava č. p. 82
† 03. 09. 2023, Alena Parobková, Rusava č. e. 400

Ze statistiky obce

Počet obyvatel k 31. 12. 2023 – celkem 589 trvale přihlášených obyvatel (z toho 17 cizinců). Děti do 15 let bylo 88, 23 dospívajících ve věku 15–18 let a dospělých osob 461 (z toho 164 občanů ve věku 60+). Průměrný věk obyvatel se stále drží na cca 44 letech.

V období 1. 1. – 31. 12. 2023 se odstěhovalo 8 občanů a přistěhovalo se 31 osob + 6 cizinců, narodilo se 8 dětí a zemřelo 5 spoluobčanů.

V souladu se zákonem na ochranu osobních údajů nejsou uváděny žádné jiné bližší údaje k osobám a událostem (celá data narození, adresy apod.). Výše uvedené přehledy osob a událostí se týkají občanů s trvalým pobytem na Rusavě v době příslušné události.

*dle evidence obyvatel připravila
Ludmila Mikšánková*

WOCABEE – učení se anglických slovíček již nemusí být mučení

NAŠE ŠKOLA ...

Svět se digitalizuje a ani rusavská škola nezaostává v pokroku. V letošním školním roce se děti z 3.–5. ročníku učí anglická slovíčka nikoliv ze sešitu, ale využívají k tomu telefon, tablet či počítač. Jak to všechno funguje? Poté, co se přihlásí do svého účtu na www.wocabee.app, objeví se jim balíčky slovíček (zadané učitelem), která jsou v dané hodině či lekci probírána. Děti přiřazují správný anglický název k českému výrazu či naopak, některá slovíčka jsou doplněna o obrázky. Velkou výhodou je zvuková podoba slova, takže dětem odpadá mnohdy matoucí přepis, jak se co vyslovuje. Jako učitelka si tuto aplikaci pochvaluji a myslím si, že i pro děti je učení se slovíčkům rázem mnohem zábavnější.

Hana Dohnálková, učitelka ZŠ

Vodění medvěda

Rok se s rokem sešel a nastal čas hodování a radovánek – lidově řečeno masopust (fašank, ostatky či voračky). Tradice a rituály jsou v různých krajích přinejmenším odlišné. U nás jde typicky o „vodění medvěda“, kde se v průvodu vede maska medvěda. Ani letos tento zvyk na Rusavě nechyběl. Účast byla opravdu hojná – téměř 40 masek – a mezi nimi výše zmiňovaný medvěd, policajt, smrtky, cikánky, Pat a Mat, Červená karkulka či Homer a Marge Simpsonovi. A mohla bych jmenovat dál a dál... K tanci a zpěvu hrála kapela, která provedla průvod celou obcí. Všem zúčastněným a v neposlední řadě všem občanům, kteří finančně přispěli, patří velké DÍKY. Výnos z vodění medvěda bude využit na pomůcky a vzdělání dětí z mateřské a základní školy.

Anna Hrušková, ředitelka školy

Předškoláček

Základní škola Rusava letos poprvé otevřela program „Předškoláček“, který je určený pro děti předškolního věku. Od 27. února si každé úterní odpoledne mohou děti vyzkoušet, jaké to je chodit u nás ve škole do první třídy. Učí se sedět v lavici, plnit hravou formou úkoly a připravovat se na školní prostředí. Všichni předškoláčci jsou velmi aktivní a přípravu na školu berou opravdu zodpovědně, jistě z nich budou šikovní prvňáčci!

Magda Kutrová, učitelka ZŠ

Projektové odpoledne „Návrat k tradici“ – valašské kroje

Další milé setkání se členkami místního spolku Rusavjan paní Mikšánkovou a paní Mackovou v rámci školního projektu „Návrat k tradici“ se uskutečnilo ve čtvrtek 29. 2. 2024 v naší škole. Tématem tohoto odpoledne bylo seznámit děti s tradičními rusavskými kroji. Dětem byly představeny součásti pánského, dámského a také dětského kroje. Dověděly se, že kroj se používal až do jeho rozpadnutí. Takže se přešívalo, látalo a také samozřejmě dědilo v rámci celé rodiny. I když si spoustu názvů jako například frydka, huňa, župica, rubáč, fěrtoch, krpce a další děti určitě nezapamatají, budou mít v paměti vtisknutou podobu malebného valašského kroje. Tento kroj pomáhala tvořit sama příroda. Lidé vnímali lásku k barvě – svěží zeleň valašských strání a hor.

„Rusava zbavena kroje velice zchudla a zevšedněla. Ten kroj byl do rusavských hor jako stvořen. Že zmizel, to je podobná ztráta, jako kdyby na rusavských polích a lučinách zmizela kdejaká kvítka a přestali ptáci zpívat.“ (ukázka z knihy F. Táborského – Rusava)

Děti si mohly na závěr vyprávění vyzkoušet, jak by jim to ve valašském kroji slušelo. A některým to opravdu hodně slušelo.

Posledním bodem odpoledne byla výroba holubičky z modrotisku a bílého papíru, kterou si děti odnášely domů. Určitě budou holubičky doma tou nejkrásnější ozdobou velikonočních větviček.

A co říci na závěr? Díky členkám souboru Rusavjan za jejich vyprávění, které obohatilo všechny zúčastněné o povědomí valašské krásy kolem nás. Jsme rádi, že jsou mezi námi lidé, kteří se s láskou věnují udržování lidových tradic v tomto kraji, aby nezapadly. A proto se také těšíme na další setkání.

Alena Mlodziková, vychovatelka ŠD

Pirátský karneval

První březnovou neděli jsme uspořádaly pro děti z celé Rusavy i z širého okolí opravdu pirátský karneval. Piráty se to v obecním domě jen hemžilo, a nejen piráty! Mezi hrozivé piráty se nebáli přijít víly, princezny, fotbalisti, Harry Potter, Kleopatra, a dokonce čert a anděl. Karneval zahájil hrozitánský křik pirátské kapitánky Báry: „Co je to tady za nepořádek? Paluba neuklizená, jen samé hulákání a běhání. Tady se bude makat! Tady se bude tančit a soutěžit!“ Poté zazněla úvodní píseň, kterou pirátské učitelky nalákaly všechny děti na taneční parket. A konečně začal ten správný karnevalový rej plný tance a soutěží, že se děti pořádně nezastavily.

Za všechny soutěže byly děti odměněny nejen bonbóny, ale také ovocem a jogurty či tvaroháčky. Samozřejmě nechybělo vyhlašování a rozdávání diplomů za krásné, originální, vtipné, roztomilé a hrozivé masky dětí. Součástí karnevalu byla také bohatá tombola, která letos byla zcela jiná. Osvědčily se nám ruličky, kdy si děti v průběhu karnevalu mohly vyzvedávat ceny. Na úplný závěr celého programu byly dětem rozdány diplomy za účast na našem karnevalu. Nebyly to ledajaké diplomy. Každý diplom měl své číslo a to bylo v závěrečném slosování o posledních 15 hlavních hodnotných cen. Zde na děti čekaly poukázky do restaurací a cukrárny, dárková balení, vstupenky na rusavské koupaliště, pirátský dort, popcornovač a jako první cena koloběžka. Tímto chci poděkovat všem rodičům za ceny do tak bohaté tomboly, obci Rusava, obci Brusné, BTK Bystřice pod Hostýnem, manželům

Hrabalovým, manželům Mikšánkovým, Penzionu Brusenka, paní Hrubé Hošťálkové, Restauraci Zahájené, Wastexu a Net Plasy Bystřice pod Hostýnem za sponzorské dary do tomboly a odměny pro děti. Také děkuji všem učitelkám za uspořádání tak skvělého pirátského karnevalu. Těším se na příští rok!

Vaše pirátská kapitánka Bára!!!!

Barbora Klementová, učitelka MŠ

Velikonoční jarmark

Foto: E. Mikešková

Jaro už se pomalu blíží a k jaru neodmyslitelně patří ptačí zpěv, sněženky a petrkliče, pučící stromy, teplé sluneční paprsky a Velikonoce. Velikonoční svátky jsou spjaté se zvyky a tradicemi – v mnoha rodinách se pletou pomlázky, barví vajíčka a peče se beránek či mazanec. Některé vesnice v jarním období pořádají jarmarky a výstavy.

V sobotu 9. března se jeden takový tradiční velikonoční jarmark uskutečnil i na Rusavě v obecním domě. Při této příležitosti v hojném počtu vystoupily děti z místní mateřské školy s pásmem tematicky zaměřených básniček, říkanek a písniček. Žáci základní školy si také připravili několik jarních a velikonočních básní, písní i hádanek, které doplnili tanečkem za doprovodu houslí. Pro některé děti to bylo úplně první vystoupení před publikem a zvládlý to skvěle. Ostatně všichni účinkující chlápci a děvčata si zaslouží velkou pochvalu. Po představení si děti mohly nazdobit perníček, vyrobit zvířátka z papíru či zápich do květináče.

Petra Regerová, učitelka ZŠ

Zhodnocení šachové sezony

SPORT ...

Tak se nám zase rok s rokem sešel a máme tady konec další šachové sezony.

Mám-li porovnávat tuto sezonu se sezonou minulou, to by bylo jako nebe a dudy, a spíš to bylo takové překvapení, jako když Linda Nosková porazila Igu Swiatekovou na Australian Open. Na konci minulé sezony jsme měli na závěrečném kontě krásnou, sympatickou, kulatou nulu a teď na konci této sezony jsme před tu nulu přidali ještě sympatičtější a štíhlejší jedničku. Samozřejmě kdyby to člověk na začátku věděl, bral by to všemi deseti, ale po sezoně si tak trochu říká, že těch bodíků mohlo být víc, ale nakonec fakticky přízná, že dobrá psovi mucha a že mohlo být i hůř.

Takže sezonu 23/24 jsme zahájili 22. října se staronovým soupeřem, který se po letech vrátil do okresního přeboru, moderně nazývaného Regionální přebor KM, a tím byly Prusinovice, vždy nepřijemný a kousavý soupeř, se kterým nikdy nebylo jednoduché pořízení, a nakonec po tuhé rvačce jsme vyhráli tím nejtěsnějším rozdílem a získali první body do tabulky.

Ve druhém kole jsme hostili na domácí půdě bystrické béčko, kde jsme zase tím nejtěsnějším rozdílem prohráli, no někdy se prostě nezadaří. Ve třetím kole jsme jeli do Sulimova, po konci této sezony úřadujícího mistra RP KM, kde nás z různých důvodů jelo jenom šest, a prohráli jsme 6:2, a i když to skóre vypadá děsivě, tak na to, že Sulimov v podstatě hned od začátku vedl kontumačně 2:0, šlo o velmi důstojný průběh zápasu. Jiné mančafy tam v plné sestavě dopadly malinko hůř.

Ve čtvrtém kole jsme hostili doma Litenci, družstvo z opačné strany okresu, kdy pro obě strany, když tam jedou, je to i poznávací výlet. Zápas se pro nás vyvíjel dobře, vypadalo to i na slušné skóre, ale pak Litenci nasadily k trháku a rázem bylo skóre srovnáno, ale nakonec šachové umění a štěstěna, též vznešeně zvaná Fortuna, nám zajistily to nejtěsnější vítězství.

V pátém kole jsme měli výlet do Kroměříže na utkání s místním éčkem, leč byl začátek ledna a zima zase jednou vycenila zuby, tak po nočním řádění živlů byl zápas na naši žádost odložen. V šestém kole jsme doma hostili Pravčice, dalšího z odolných soupeřů, který k nám po roční pauze přišel zpátky z krajské soutěže, a po delší tahanici, jak jinak, jsme naštěstí vyhráli populárním nejtěsnějším rozdílem.

Sedmé kolo jsme hráli ve Zborovicích s tamním béčkem a bylo to v podstatě dvojcolo, neboť den předtím jsme hráli dohrávku v Kroměříži, a obě kola jsme bohužel prohráli. V osmém kole jsme přivítali naše holešovské sousedy, a sice SK EMKaD Holešov B, se kterým jsme měli stejné body a byli jsme sousedi v tabulce, a nakonec po utkání, kde to bylo jednou dole a jednou nahoře, jsme se rozešli smírně. Poslední kolo začátkem března jsme jeli do dědiny, která má trochu delší název a jmenuje se Lutopecny-Měrůtky, a tam jsme poslední zápas také prohráli.

Jinak před posledním kolem RP KM proběhla valná hromada SK Rusava, kde za šachový oddíl byl vyhlášen nejlepším hráčem pro sezonu 23/24 doyen rusavského družstva Petr Šico, který tuto sezonu až do posledního kola neprohrál ani jeden zápas a cenu

pro nejlepšího hráče získal po zásluze, ale jelikož neštěstí a tragédie nechodí po horách, ale po lidech, nikdo netušil, že poslední kolo, které se hrálo v Lutopecnách-Merůtkách, bude jeho posledním zápasem. Jako blesk z čistého nebe nás všechny zasáhla zpráva, že dne 13. března Petr Šico nečekaně zemřel. Budeme na něho vzpomínat jako na přítele, kamaráda, skvělého šachistu, který nezkažil žádnou legraci a byl v minulosti i jedním z kapitánů rusavského družstva, na kterého budeme vzpomínat s úctou a respektem, který měl nejenom v rusavském družstvu, ale i u všech soupeřů, kteří ho oceňovali za jeho férovou a tvrdou hru a viděli v něm čestného a tvrdého soupeře, který se nevzdával za žádných okolností. Bude nám všem chybět.

ČEST JEHO PAMÁTCE!

Na závěr mi zbývá poděkovat všem hráčům, kdy se v podstatě v zápasech protočil celý kádr, za předvedenou hru a přát si, aby příští sezona byla aspoň tak dobrá jako tahle.

Zdeněk Bartošek, za šachový oddíl SK Rusava

Fotbalová zima 2023

MUŽI:

Alespoň přes zimu se náš mančaft trochu věnoval i tréninkům, v sobotních dopoledních hodinách se naši fotbalisté celkem pravidelně scházeli k fotbálkům na naší umělce. Před nadcházející jarní částí sezony jsme odehráli i dva přípravné zápasy, nejprve jsme na holešovské umělé trávě v nekompletním složení jasně podleli Žeranovicím (3:9), ve druhém zápase na umělé trávě v Hranicích už jsme ale předvedli mnohem lepší výkon, výsledkem čehož byla remíza proti týmu z Újezdce (5:5). Náš kádr doplnil Rusavák Viktor Kerčák (v minulých letech chytající za dorost Hanácké Slavie Kroměříž), bohužel kvůli zranění nemůžeme na jaře počítat s loňskou posilou Davidem Barotem.

STARŠÍ PŘÍPRAVKA:

Naše starší příprava i v zimě trénovala dvakrát týdně, v úterý na naší umělé trávě a ve středu v naší školní tělocvičně (je pěkné vidět, jak jdou děti rády do školy). Navíc jsme odehráli dva halové turnaje a dva turnaje na naší umělé trávě (druhý až po uzávěrci tohoto vydání). V holešovské hale jsme v konkurenci osmi týmů obsadili pěkné třetí místo, ve vyrovnaném turnaji jsme porazili Holešov, remizovali se Slavkovem, Újezdcem a Opatovicemi a podleli pouze vítězným Prusinovicím.

K dalšímu halovému turnaji jsme jeli až do Morkovic. V turnaji pořádaném OFS Kroměříž jsme byli nalosováni do slabší skupiny a v konkurenci týmů Zlobic, Těšnovic a Hulína jsme neměli konkurenci, všech šest utkání jsme zvládli vítězně při skóre 25:1!!! Dařilo se nám jak výsledkově, tak i herně i na naší umělce, když jsme v turnaji pořádaném panem Oldou Smékalem v prvních třech utkáních neztratili ani bod a proti Slavkovu, Fryštáku i Rackové jsme nedostali ani gól. Kuba Klement hrál výborně, Luky Strýček páčil jak u Verdunu (stal se nakonec i nejlepším střelcem turnaje), až proti Holešovu jsme tvrdě narazili.

MLADŠÍ ŽÁCI:

Také mladší žáci trénovali v zimě pravidelně dvakrát týdně, každé pondělí v prusinovické tělocvičně a ve čtvrtek na naší umělé trávě. Vzhledem k tomu, že byla zima opět velmi mírná, nemuseli jsme kvůli počasí rušit téměř žádný trénink. Navíc jsme spolu s prusinovickými dětmi absolvovali třídenní soustředění na hotelu Ráztoka, kde děti dostaly fyzicky pořádně zabrat (denně kolem 35 000 kroků).

K tomu jsme se zúčastnili čtyř halových turnajů. Prokázali jsme v nich dobrou formu.

V bystrické hale jsme obsadili krásné druhé místo (tři výhry – s Lutopecnami, Tlumačovem a Skašticemi, těsná porážka s Prusinovicemi). V holešovské hale jsme hráli stejně dobrý fotbal, ale black out v zápase s Tlumačovem nás odsunul na konečné páté místo. V tomto zápase jsme po nádherných rychlých kombinačních akcích rychle vedli 4:0, pak ještě 5:2, jenže nakonec jsme odcházeli po závěrečném hvizdu rozhodčího smutní z porážky 6:7. Děti to v kabině obřečely, každopádně dobré poučení do budoucna, že žádný zápas není rozhodnutý hned ve své první polovině a že když máme gólový náskok, tak to není znamení k tomu, aby všichni útočili a nikdo už nevěnoval pozornost obraně. I tak jsme si chuť spravili vysokými výhrami se Skašticemi, Lutopecnami a Želátovicemi, vstřelili jsme v turnaji jednoznačně nejvíc branek, Jakub Mozola získal cenu pro nejlepšího střelce.

Při dalším halovém turnaji jsme opět obsadili skvělé druhé místo, jeden gól nám chyběl ke zlatému triumfu. Tentokrát jsme hlavně velmi dobře bránili, v pěti zápasech jsme dostali pouze dva góly, Vláďa Heneralchuk má i díky tomu sošku pro nejlepšího brankáře turnaje. Na soupeře jsme nestačili pouze na silně obsazeném turnaji v Morkovicích, kde jsme sice porazili naše kamarády (rivaly) z Prusinovic, ale týmy z Kroměřížska byly nad naše síly.

Daniel Krajcar, SK Rusava

Rozlosování jaro 2024-muži

17. kolo	13. 4.	15:30	RUSAVA-Komárno
18. kolo	20. 4.	16:00	RUSAVA-Hlinsko p/H
19. kolo	27. 4.	16:00	RUSAVA-Bystřice p/H B
20. kolo	volno		
21. kolo	volno		
22. kolo	19. 5.	17:00	Tučapy-RUSAVA
23. kolo	25. 5.	17:00	RUSAVA-Roštění
24. kolo	2. 6.	17:00	Kostelec-RUSAVA
25. kolo	8. 6.	17:00	RUSAVA-Rajnochovice
26. kolo	16. 6.	17:00	Prusinovice-RUSAVA

Vánoční turnaj v malé kopané

Nejlepší hráč turnaje Rudolf Pola

Vítězný tým RK KAFKI Přerov

Pár informací z valné hromady SK Rusava...

Valná hromada SK Rusava schválila navýšení počtu členů výkonného výboru z 5 na 7. Také schválila volbu ve složení: David Zelený, Miroslav Ševčák, Miroslav Bílek, Daniel Krajcar, Jan Uruba, Petr Pavelka a Patrik Topič. Novýhý předseda Sportovního klubu byl schválen Miroslav Bílek. Velké poděkování patří Davidu Zelenému za jeho dlouhé a obětavé roky na pozici předsedy Sportovního klubu.

Nedílnou součástí valné hromady bylo vyhlášení nejlepších sportovců jednotlivých oddílů a družstev: šachový oddíl: Petr Šico / cyklistický oddíl: Jan Uruba / fotbalový oddíl, družstvo mužů: Michal Vaculík / Fotbalový oddíl, družstvo žáků: Jakub Mozola / Fotbalový oddíl, družstvo přípravky: Jakub Klement

Rozpis hasičských soutěží pro rok 2024

Datum	Den	Čas	Místo	Okres
19.5.	Neděle	10:00	Záhlinice	KM
26.5.	Neděle	8:00	Racková	ZL
1.6.	Sobota	13:00	Horní Lapač	KM
2.6.	Neděle	13:00	Vitonice	KM
8.6.	Sobota	13:00	Rychlov	KM
9.6.	Neděle	8:00	Tečovice	ZL
15.6.	Sobota	13:00?	Žeranovice	KM
22.6.	Sobota	9:00	Štípa	ZL
23.6.	Neděle	8:00	Sazovice	ZL
31.8.	Sobota	13:00	Rusava	KM
1.9.	Neděle	9:00	Hostišovná	ZL
8.9.	Sobota	9:00	Machová	ZL

45. valašský bál 27. 1. 2024

Vodění medvěda 10. 2. 2024

VH SK Rusava a ocenění nejlepších sportovců 1. 3. 2024:

*Šachový oddíl:
Petr Šico*

*Fotbalový oddíl, družstvo mužů:
Michal Vaculík*

*Fotbalový oddíl, družstvo žáků:
Jakub Mozola*

*Fotbalový oddíl, družstvo přípravky:
Jakub Klement*

Velikonoční jarmark 9. 3. 2024

Dárci krve

Krev hraje v současné medicíně nezastupitelnou a stále rostoucí roli. Nelze ji uměle vyrobit. Krev je životadárnou tekutinou.

Dárci krve a jejich složek jsou v současné době zásadní a nenahraditelnou pomocí pro všechna lékařská oddělení, kde dochází k využití krve. Lidé jsou ochotni darovat svou krev bez nároku na finanční odměnu. Dárcům stačí dobrý pocit a příjemná odměna ve formě svačinky, na které si v den odběru pochutnají. Ale tou nejvýznamnější odměnou pro dárci krve je jejich osobní zadostiučinění.

Jedním takovým dárcem krve je i pan Ivan Ryška, nar. 1965 který na Rusavě pobývá. Za svůj jubilejní stodvacátý odběr krve, který se uskutečnil v roce 2023, získal Zlatý kříž 2. třídy. Dalším jubilejním bezpříspěvkovým dárcem je pan Miroslav Ševčák, nar. 1977, který dosáhl padesátého bezpříspěvkového odběru.

Za jejich mimořádný a příkladný postoj jim starosta obce osobně poděkoval.

Monika Bušová

ZAJÍMAVOSTI ...

Rusavská příjmení – III. část

Skupinou příjmení, která se často vyskutují, je skupina popisující. Máme příjmení, která přibližují buď vzhled, charakter, místo, nebo třeba i povolání svého nositele. Příjmení mohou být i ve tvaru přídavného jména, kde jde většinou o charakterní význam (Veselý, Krásná, Krátký, Malý aj.) anebo právě určení místa, kde dotyčný sídlil (Potočný, Zárybnický, Konečný atd.). Popisující příjmení ale nemusí a většinou nejsou jen ve tvaru přídavného jména, zvláště když jde o popis řemesla. Takováto příjmení pomáhala například i v sociální klasifikaci lidí, ale dnes už to jsou spíše jen odkazy na minulost našich rodů.

Mezi řemeslná příjmení patří například Hradil, které vzniklo ze slovesa hradit neboli opevňovat, oplocovat, bránit. Můžeme se zde ale bavit i v kontextu pivovarském, kde hradit pivo znamenalo uzavírat chmelový mok do kádí, aby dokvasil. Toto jméno se nejvíce vyskytuje v Olomouckém a Zlínském kraji, nejvíce nositelů je pak zapsáno právě v Bystřici pod Hostýnem.

Dalším řemeslným příjmením je Šic. Na Rusavě se vyskytuje tvar Šico, který je opravdu originál, jelikož se neobjevuje jinde než zde a v nejbližším okolí. Toto jméno pochází z německého slova schutz neboli střelec. Mužských nositelů jména Šico je pouhých 30 a nejvíce z nich je zapsáno v Bystřici pod Hostýnem, v Holešově a Vsetíně.

Na Rusavě se objevuje příjmení Charvát, které nepopisuje řemeslo, ale národnost. Slovo totiž pochází z Maďarska a nazývá tak příslušníka národa čili Chorvata. Stejný význam má i jeho podoba Horvát a například na Slovensku je Charvát jedno z nejčtenějších příjmení. U nás máme přes 5 tisíc nositelů tohoto jména, a jak se k nám vlastně v historii Chorvati dostali a jak významní byli, to už je na jiné povídání...

Popisující příjmení je i Bílek. Už nepopisuje řemeslo, ale právě barvu. Jelikož Bílek vznikl jako jmenný tvar přídavného jména bílý a mohl znamenat buď bledou vizáž člověka – ať už světlé vlasy, nebo vousy nositele – anebo až nezdravě bledou barvu. Toto příjmení patří mezi stovku nejčastějších českých jmen a nosí ho u nás přes 9 tisíc lidí.

Mezi neobvyklá jména patří Charuza. Možná že je to i kvůli jeho hanlivému významu, ale toto příjmení v České republice nosí pouze okolo 50 mužů a 80 žen. Jeho původ je z lašského nářečního slova charý, které znamená ošumělý nebo škaredý. Používalo se například i slovíčko charouzna, které popisovalo sešlou chalupu. Někdy je ale i původ spojován s osobním jménem hebrejského původu Melichar, které znamená „král světla“ nebo také „král je světlem“...

Nicole Hlaváčová

Rusavští staříčci

V pozůstalosti po mém tatínkovi Vratislavu Bartoškovi, který byl mimo jiné vášnivým fotografem, jsem našel film z podzimu 1961, na kterém jsou i čtyři snímky dvou rusavských staříčků – Pepy Dědiče (Josef Vašík) a staříčka Husláně (nevím jeho pravé/celé jméno). Na společném snímku obou staříčků je Pepa Dědič vlevo, staříček Husláň je vpravo u zábradlí potoka. Otec často vzpomínal na okolnosti, za kterých tyto fotografie vznikly.

Bydleli jsme tehdy v podnájmu v patře u Macků (dům Bartoškových za školou postavil otec až o dva roky později), když otec z okna zahlédl, jak se před domem Mackových zastavili a rozmlouvali jmenovaní staříčci. Oba už špatně slyšeli, takže stáli uprostřed silnice a hulákali jeden druhému do uší. Otec hned popadl foťák a běžel je vyfotit – bohužel se již rozcházel, takže ten úplně nejlepší moment nezachytil, ale i tak vznikly unikátní fotografie. Na krabičce filmu bohužel otec nepoznačil přesné datum vzniku, ale protože na stejném filmu jsou i snímky z odhalování pamětní desky Daniela Slobody, které se konalo 28. 10. 1961 – musely být fotografie obou staříčků pořízeny někdy na podzim roku 1961. Pepovi Dědičovi bylo v té době 86 let (narodil se roku 1875 a zemřel v roce 1980, v úctyhodném věku 105 let).

Snímky byly pořízeny fotoaparátem Flexaret na klasický černobílý svitkový film Foma 21 DIN, 12 snímků 6x6 cm. Místo pořízení snímků je na silnici u potoka mezi domy Mackových č. p. 23 a Vašíků (u Gajdošů) č. p. 22.

Miroslav Bartošek, rusavský rodák

JAR – „jednota v různorodosti“

Jižní Afrika, oficiálně Jihoafrická republika (zkráceně JAR), se nachází na nejjihujišším cípu afrického kontinentu (obrázek 1). S rozlohou přes 1,2 milionu km² (více než Francie, Portugalsko a Španělsko dohromady) se jedná o 25. největší stát světa a populace přibližně 60 milionů obyvatel ji činí 24. nejlidnatějším státem. Populace je z 80 % černošského původu, přesto představuje výrazně multikulturní společnost s nejvyšším zastoupením bělošského a asijského obyvatelstva na kontinentu. Ústava uznává celkem 11 úředních jazyků a země má tři hlavní města: administrativní Pretorii (sídlo vlády), legislativní Kapské Město /Cape Town / (sídlo parlamentu, obrázek 2) a soudní Bloemfontein (sídlo Ústavního soudu). Největším městem je ovšem Johannesburg.

Geograficky Jižní Afrika nabízí pestrou mozaiku krajinných typů, včetně rozsáhlých rovin, pohoří, jako jsou Dračí hory a rozlehlých pobřežních oblastí omývaných Indickým a Atlantským oceánem. Tato geografická rozmanitost podporuje bohatou biodiverzitu a Jižní Afrika je jedním z nejvíce biologicky rozmanitých míst na Zemi.

Jižní Afrika hraje důležitou roli v mezinárodních vztazích, zejména jako člen BRICS – skupiny rozvíjejících se ekonomik, která zahrnuje Brazílii, Rusko, Indii, Čínu (China) a právě Jižní Afriku (South Africa). Jako nejvyšší africká ekonomika má země klíčový význam pro regionální a globální trhy, ať už jde o přístup k přírodním zdrojům, jako jsou drahé kovy a minerály, nebo strategickou polohu pro námořní dopravu. Země je rovněž členem Africké unie a Commonwealthu (společenství bývalých zemí britského impéria).

Na území JAR byly objeveny fosilní pozůstatky předchůdců člověka staré několik milionů let. Ty zahrnují druh *Australopithecus africanus*, ale také člověka zručného, vzpřímeného a moudrého. Prvním Evropanem v oblasti byl portugalský kapitán Bartolomeu Dias, který jako první obeplul nejjihujišší bod Afriky a který až při zpáteční cestě pojme-

Obr. 1 – Geografická lokalizace JAR.

Obr. 2 – Sídlo parlamentu v Kapském Městě.

Obr. 3 – Mys Dobré naděje.

noval mys bouří (Cabo das Tormentas). Tehdejší vládce Portugalska král Jan II. ovšem mys strategicky přejmenoval na mys Dobré naděje (Cabo da Boa Esperança, obrázek 3), aby název neodrazoval další mořeplavce. Nejjižnějším místem Afriky je ovšem Střelkový mys.

V 17. století se na zdejší území začaly zaměřovat tehdejší mocnosti Nizozemsko a Velká Británie. Jejich soupeření skončilo nadvládou britského impéria, které se ovšem dlouhou dobu muselo potýkat s odporem nizozemských osadníků (označovaných jako Búrové). Búřům se po několik desetiletí úspěšně dařilo bránit de facto samostatné státní útvary (Oranžský svobodný stát a Transvaal). Britové nakonec i s použitím taktiky spálené země a koncentračních táborů zvítězili.

Dalším z temných období novodobé historie byl apartheid – systém institucionalizované rasové segregace a diskriminace, který v JAR vládl od roku 1948 do počátku 90. let 20. století. Systém apartheidu rozdělil společnost za účelem segregace a zvýhodnění bílé menšiny na úkor většinového černošského a jiných skupin obyvatelstva. Významným obratem bylo propuštění Nelsona Mandely v roce 1990 po téměř 30 letech věznění za jeho boj proti apartheidu, což předznamenalo konec režimu. V roce 1994 se konaly první plně demokratické volby, ve kterých byl Mandela zvolen prvním černošským prezidentem Jižní Afriky, což symbolizovalo novou éru. Mnohá očekávání se bohužel nenaplnila.

Zdeněk a Bára Stachoňovi

Volby do Evropského parlamentu

Dny konání voleb na území ČR:

pátek 7. června 2024 od 14.00 hodin do 22.00 hodin

sobota 8. června 2024 od 8.00 hodin do 14.00 hodin

Voličský průkaz

Volič, který nemůže nebo nehodlá volit ve svém volebním okrsku, může požádat o voličský průkaz. S voličským průkazem může volič hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území ČR. Voličský průkaz vydává obecní úřad příslušný podle místa trvalého pobytu voliče.

Volič může požádat o voličský průkaz:

- osobně nejpozději 5. června 2024 do 16:00 hodin nebo
- písemně, tak aby byla žádost doručena obecnímu úřadu nejpozději 31. května 2024 v 16:00 hodin. Písemná žádost musí být opatřena úředně ověřeným podpisem voliče nebo zaslána v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky (nestačí pouhý e-mail).

Obecní úřad předá voličský průkaz nejdříve 23. května 2024, a to buď voliči osobně, nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle poštou na adresu uvedenou v žádosti.

Voličem je občan ČR, který alespoň 8. června 2024 dosáhne věku 18 let. Volič může hlasovat, pouze pokud je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, popřípadě hlasuje na voličský průkaz (viz předešlý odstavec) a nemá omezenou svobodu z důvodu ochrany zdraví nebo nemá omezenou svéprávnost k výkonu volebního práva.

Seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu na území České republiky vede obecní úřad, městský úřad... (dále jen „obecní úřad“) postupem daným zákonem.

Nejpozději 40 dnů přede dnem voleb (28. dubna 2024) zanese obecní úřad do seznamu voličů údaje ze stálého seznamu voličů. Tímto způsobem je každý občan ČR, který má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu a má na území České republiky trvalý pobyt, zapsán automaticky do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Volič si může ověřit na obecním úřadě svůj zápis ve stálém seznamu voličů pro všechny druhy voleb na území České republiky nebo po 28. dubnu 2024 svůj zápis přímo v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.

Jak postupovat, když se volič přestěhuje?

Pokud volič změní obec trvalého pobytu v rámci území České republiky po zápisu do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu (tj. po 28. dubnu 2024), bude na obecním úřadě v místě předchozího bydliště automaticky vyškrtnut ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Aby volič mohl ve volbách do Evropského parlamentu hlasovat v místě nového trvalého pobytu, je třeba, aby u obecního úřadu v místě předchozího trvalého pobytu požádal o potvrzení o vyškrtnutí. Toto potvrzení je nutné předložit obecnímu úřadu v místě nového bydliště nejpozději do 5. června 2024 nebo ve dnech voleb okrskové volební komisi ve volební místnosti v místě nového bydliště. Zároveň musí volič prokázat své právo hlasovat ve volebním okrsku (občanským průkazem s odděleným rohem a potvrzením o změně místa trvalého pobytu nebo novým občanským průkazem s aktuálními údaji).

Hlasuje se ve volební místnosti na území obce, u jejíhož obecního úřadu je volič zapsán v seznamu. Starosta obce zveřejní nejpozději do 23. května 2024 na úřední desce obce informace o době a místě konání voleb a uvede adresy volebních místností.

Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů obecní úřad a ve dnech voleb svoji okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost (!!! pouze v rámci svého volebního okrsku). Na základě žádosti vyšle okrsková volební komise v den voleb k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou.

Volič může hlasovat v jakékoli volební místnosti na území České republiky, musí však ve volební místnosti (kromě prokázání své totožnosti a občanství) odevzdat okrskové volební komisi voličský průkaz.

Hlasovací lístky obdrží všichni voliči na adresu trvalého pobytu nejpozději 4. června 2024. O hlasovací lístky je možné požádat i ve volební místnosti.

Co učiní volič po příchodu do volební místnosti?

- Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.
- Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství ČR platným občanským průkazem nebo cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem ČR (neprokáže-li, nebude mu hlasování umožněno).
- Pokud volič hlasuje na voličský průkaz, je povinen ho odevzdat okrskové volební komisi.
- Volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem.
- Voliči, který není zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, okrsková volební komise hlasování neumožní. To neplatí, pokud volič hlasuje na voličský průkaz nebo pokud předloží potvrzení o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem nebo potvrzení o vyškrtnutí ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu v souvislosti se změnou trvalého pobytu a prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku.

Jak volič hlasuje?

- S úřední obálkou a hlasovacími lístky vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Vybere si jeden hlasovací lístek (toho kandidujícího subjektu, pro který chce hlasovat).
- Na vybraném hlasovacím lístku může nanejvýš dvěma kandidátům udělit preferenční hlas (zakroužkováním jejich pořadového čísla). Pokud volič zakroužkuje více než dva kandidáty, nebude se přihlížet k žádnému přednostnímu hlasu. Jiné úpravy hlasovacího lístku nemají na jeho posuzování vliv.
- Poté vloží volič tento hlasovací lístek do úřední obálky. Volič by měl při vkládání hlasovacího lístku do úřední obálky dát pozor na to, aby omylem nevložil do úřední obálky (např. z důvodu slepení) více hlasovacích lístků. V takovém případě by se totiž jednalo o neplatný hlas voliče.
- Volič hlasuje tak, že úřední obálku s vybraným hlasovacím lístkem vloží před okrskovou volební komisí do volební schránky.
- S voličem, který nemůže pro tělesnou vadu vybrat nebo upravit zvolený hlasovací lístek anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky, a popřípadě i úřední obálku vložit do volební schránky.

Informace k volbám do Evropského parlamentu pro voliče po návratu na území ČR ze zahraničí, kteří byli vedeni ve zvláštním seznamu voličů na zastupitelském úřadě, informace pro občany jiných členských států EU a informace pro občany ČR žijící v zahraničí najdete na níže uvedených webových stránkách.

*zdroj www.mvcr.cz/volby + zákon 62/2003 Sb. a vyhláška 409/2003 Sb.
Ludmila Mikšánková*

Tříkrálová sbírka

Sbírka probíhala ve dnech 3. –7. ledna 2024 v Bystřici pod Hostýnem a okolních obcích a 13. ledna v Rajnochovicích a Podhradní Lhotě, kdy jsme vyslali celkem 66 skupinek koledníků, kteří roznášeli pozešnání a žádali o peněžitý příspěvek. Každý rok děkují těmto dobrovolníkům za obětavost. Letos jsou tyto díky ještě větší (pokud to vůbec jde), protože mnozí z nich museli čelit nepříjemnému deštivému a další týden i mrazivému počasí. Koledovali s deštníky, pláštěnkami a často promokli.

I z tohoto důvodu se mohlo stát, že nečekali u branky nebo dveří dostatečně dlouho. Proto děkují i vám, kteří jste využili možnosti QR platby z letáčku nalezeného ve schránce. Velmi si vážím tak velké podpory veřejnosti, protože jsme lidé různí a ne každý je příznivec sbírek.

I koledníci bývají občas vystaveni nepříjemné konfrontaci.

V Bystřici pod Hostýnem a okolních obcích se do zapečetěných kasiček vybralo 534 405 Kč. Výtěžek z online koledy je k 22. 1. 2024 1 900 Kč a plateb QR kódem je k 22. 1. 2024 11 685 Kč.

Celkový výtěžek k 22. 1. 2024 činil 547 990 Kč. Děkujeme.

Výnos sbírky je rozdělen podle předem daného klíče: 65 % vybraných prostředků se vrací charitám, které je vykoledovaly, 15 % je určeno na velké diecézní projekty, 10 % putuje do krizového fondu, odkud jsou uvolněny při mimořádných událostech a na pomoc v zahraničí, 5 % využije na své projekty Charita Česká republika, 5 % tvoří zákonné režie sbírky.

Získané prostředky využijeme v roce 2024 na vybudování venkovního cvičebního prostoru u denního stacionáře pro seniory Chvalčov.

Místo je volně přístupné. Zakoupením a instalací posilovacího stroje a terénními úpravami ve spolupráci s obcí Chvalčov chceme nabídnout možnost cvičení na čerstvém vzduchu nejenom našim klientům.

Nákup automobilu pro osobní asistenční službu

8 osobních asistentek využívá vozidla společně s pečovatelskými střediska charitní pečovatelské služby. Počet vozidel je s ohledem na časový rozsah, velikost území a paralelní poskytování dvou služeb nedostačující. Zakoupením vozidla bude osobní asistenční služba lépe vybavena. Zamezí se logistickým problémům při plánování služby.

Foto: Zdeněk Stachoň

Dále děkuji farnostem Bílavsko, Rusava, Loukov, Rajnochovice, Blazice, Vítonice za spolupráci při organizaci, kaplanovi P. Mgr. Jan Svozílkovi za požehnání koledníkům a P. Mgr. Janu Hrudíkovi za poskytnutí zázemí na faře v Bystřici pod Hostýnem. Paní matrikáře a zaměstnancům městského a obecních úřadů za propagaci sbírky a spolupráci při pečetení a rozpečetení pokladniček. Zaměstnancům České pošty děkuji za ochotu při počítání výnosu sbírky.

Vladimíra Procházková,
Charita Bystřice p. H.

Do zapečetěných pokladniček se vybralo

celkem 534 405 Kč

Bílavsko	7 140,00 Kč
Blazice	8 377,00 Kč
Brusné	16 581,00 Kč
Bystřice pod Hostýnem	165 607,00 Kč
Hlinsko pod Hostýnem	16 861,00 Kč
Chomýž	15 818,00 Kč
Chvalčov	49 572,00 Kč
Komárno	19 702,00 Kč
Libosváry	14 230,00 Kč
Loukov	33 742,00 Kč
Mrlínek	9 622,00 Kč
Osíčko	25 497,00 Kč
Podhradní Lhota	25 197,00 Kč
Rajnochovice	17 578,00 Kč
Rusava	31 861,00 Kč
Rychlov	32 482,00 Kč
Slavkov pod Hostýnem	20 539,00 Kč
Sovadina	5 869,00 Kč
Vítonice	18 130,00 Kč

Novou kvalitu získá silnice z Bystřice pod Hostýnem do Hlinska

Druhou velkou silniční stavbou, která bude probíhat až do roku 2026, se v jarním období stane ve Zlínském kraji rekonstrukce úseku silnice II/438 mezi Bystřicí pod Hostýnem a její místní částí Hlinsko pod Hostýnem. Bude zde rekonstruována krajská silnice v celkové délce 3,4 kilometru. Náklady přesáhnou podle uzavřené smlouvy o dílo 235 milionů korun. Práce zde budou probíhat až do roku 2026 za úplné uzavírky se stanovenými objízdnými trasami.

Popis prací

Předmětem zakázky je stavební úprava silnice II/438 v celkové délce 3 394 m. Začátek úseku se nachází v extravilánu cca 18 m před křižovatkou s účelovou komunikací za Bystřicí pod Hostýnem, konec úseku je situován cca 26 m za křižovatkou se silnicí III/43816 (směr Rusava) v intravilánu místní části Hlinsko pod Hostýnem. Stavba je rozdělena na 4 dílčí úseky, číslované č. 2 až 5. (Realizace úseku č. 1 proběhla v roce 2023.)

Úsek č. 2: Bystřice pod Hostýnem – Bílavsko

Předmětem stavby je stavební úprava silnice II/438 v extravilánovém úseku. Rekonstrukce silnice v šířce 4 m (2 m na každou stranu od osy) bude řešena obnovou živичných vrstev s navýšením o 10 cm. Na zbylé části vozovky a v místech rozšíření silnice bude provedena kompletní konstrukce vozovky včetně sanace podloží. Šířka silnice bude upravena (rozšířena) s tím, že šířka obrusné vrstvy vozovky bude 7,0 m + nezápevněné krajnice normové šířky. Směrové a výškové vedení silnice bude zachováno mimo úsek délky 360 m v místě řešení kompletní přestavby stávajícího propustku. V tomto úseku dojde k navýšení stávající nivelety o cca 1,5 m (v místě nového mostu typu tubosider) z důvodu plynulého navázání nivelety vozovky na přilehlé úseky silnice.

V úseku s úpravou nivelety vozovky a celkové přestavby propustku bude vybudována provizorní souběžná komunikace délky 546 m (ve směru staničení) pro převedení dopravy během realizace stavby.

Bude vybudován nový propustek pod silnicí a provedena stavební úprava stávajícího propustku. Součástí stavby je úprava sjezdů na přilehlé nemovitosti a odvodnění silničního tělesa pomocí obnovených příkopů, vodorovné a svislé dopravní značení a další související stavební úpravy.

Před zahájením stavby bude v období vegetačního klidu provedeno kácení stromů a odstranění keřových porostů dotčených stavbou.

Úsek č. 3: Bílavsko, průjezdní úsek

Začátek úseku se nachází na začátku obce Bystřice pod Hostýnem, místní částí Bílavsko, v místě svislé dopravní značky „Začátek obce“, konec úseku je na konci místní části Bílavsko, v místě u značky „Konec obce“. Rekonstrukce silnice bude řešena obnovou živичných vrstev. V řešeném úseku bude stávající oboustranná betonová

obruba nahrazena novou. Šířka silnice bude sjednocena na 7,0 m mezi obrubami. Výškové vedení silnice zůstane zachováno. Stávající přechod pro chodce, který je nyní nevhodně umístěn v křižovatce, bude přemístěn o 60 metrů směrem k Hlinsku pod Hostýnem. Levostranný zastávkový pruh bude rekonstruován. Odvodnění vozovky bude řešeno pomocí rekonstruovaných, přemístěných nebo doplněných uličních vpustí napojených do stávající kanalizace. Bude provedena stavební úprava propustku. Přílehlá pravostranná nezpevněná plocha na výjezdu z obce bude od silnice oddělena sníženou obrubou.

Souběžně bude probíhat stavba zajišťovaná a financovaná městem Bystřice pod Hostýnem. Součástí této stavby bude úprava připojení místních a účelových komunikací, úprava sjezdů na přílehlé nemovitosti, úprava stávajícího levostranného nástupiště a nezbytné předláždění chodníků dotčených rekonstrukcí silnice, osvětlení přechodu pro chodce. Z důvodu nově situovaného přechodu pro chodce a zastávky autobusů budou vybudovány nové rampy pro chodce pro vyrovnání výškového rozdílu mezi silnicí a původním chodníkem.

Úsek č. 4: Bílavsko – Hlinsko pod Hostýnem

Navazuje na předchozí úsek, končí 43 metrů před připojením pravostranné místní komunikace v Hlinsku pod Hostýnem. Předmětem stavby v tomto úseku je stavební úprava silnice v extravilánu, částečně i v intravilánu. Rekonstrukce silnice v šířce 4 m bude řešena obnovou živичných vrstev s navýšením nivelety o 0–10 cm. Na zbylé části vozovky a v místech rozšíření silnice bude provedena kompletní konstrukce vozovky včetně sanace podloží. Šířka obrusné vrstvy vozovky bude upravena (rozšířena) na 7,0 m + nezpevněné krajnice normové šířky. Směrové vedení silnice bude zachováno. Ve dvou částech úseku dojde ke snížení nivelety vozovky až o 1,79 m za účelem odstranění nebezpečných horizontů.

V úseku přibližně 250 metrů bude doprava během realizace stavby vedena po provizorní komunikaci vpravo od řešené silnice.

Bude vybudována levostranná štětovnicová zárubní zeď délky 92 m. Součástí stavby budou stavební úpravy tří propustků, stavební úprava připojení silnice III/43815 (směr Slavkov u Bystřice pod Hostýnem), stavební úprava sjezdů na přílehlé nemovitosti a odvodnění silničního tělesa pomocí obnovených příkopů, vodorovné a svislé dopravní značení a další související stavební úpravy.

Úsek č. 5: Hlinsko pod Hostýnem, průjezdní úsek

Navazuje na předchozí úsek a končí cca 26 m za křižovatkou se silnicí III/43816 (směr Rusava) v intravilánu Hlinska pod Hostýnem. Předmětem stavby v tomto úseku je stavební úprava silnice technologií recyklace konstrukčních vrstev za studena. V řešeném úseku bude stávající oboustranná betonová obruba nahrazena novou. Šířka silnice bude sjednocena na 7,0 m mezi obrubami. Výškové vedení silnice zůstane zachováno. Odvodnění vozovky bude řešeno pomocí rekonstruovaných, přemístěných nebo doplněných uličních vpustí napojených do stávající kanalizace.

Stávající zpevněná plocha před restaurací „Na Žebračce“ bude od silnice oddělena sníženou obrubou a za ní upravena v nezbytném rozsahu obnovou živichých vrstev za účelem jejího plynulého napojení na rekonstruovanou silnici II/438. Levostranná nezpevněná plocha (naproti restauraci) bude od silnice oddělena sníženou obrubou a za ní upravena (dosypána) asfaltovým recyklátem v nezbytném rozsahu. Součástí stavby bude úprava připojení silnic III/43816 a III/43819, vodorovné a svislé dopravní značení a další související stavební úpravy.

Souběžně s rekonstrukcí silnice II/438 bude probíhat stavba zajišťovaná a financovaná městem Bystřice pod Hostýnem. Součástí této stavby bude úprava připojení místních komunikací, úprava sjezdů na přilehlé nemovitosti a úpravy ploch za obrubou.

Zhotovitel, cena, termín

Zhotovitelem stavby bude sdružení firem EUROVIA CS, a. s., Praha a COLAS CZ, a. s., Praha. Smluvní cena za tuto zakázku činí 235,606 milionu korun (včetně DPH). Stavba bude spolufinancována z prostředků EU v rámci Integrovaného regionálního operačního programu v rozsahu 85 procent uznatelných nákladů. Stavební práce budou zahájeny v březnu 2024 a ukončeny do konce září 2026.

Uzavírky a dopravní omezení

V roce 2024 bude stavba probíhat v úseku mezi Bystřicí p/Hostýnem a Bílavskem za úplné uzavírky s objízdou trasou pro vozidla do hmotnosti 7,5 tuny přes Slavkov, Brusné, Chomýž, pro ostatní vozidla přes Dřevohostice, Přerov, Hulín, Holešov. Vozidlům IZS a veřejné linkové dopravě bude umožněn průjezd stavbou s využitím souběžných provizorních komunikací.

Co se udělalo v loňském roce

„Této stavbě bezprostředně předcházela naše investiční akce z roku 2023, při níž jsme rekonstruovali 1. úsek silnice II/438 v intravilánu na západním okraji Bystřice pod Hostýnem. Byl dlouhý 600 metrů a rekonstrukce stála přes 23 milionů korun,“ doplnil ředitel ŘSZK Bronislav Malý.

Silnice II/438 je důležitou komunikační spojnici mezi městy Bystřice pod Hostýnem a Holešov. V pracovních dnech po ní za 24 hodin projíždí přibližně 10 tisíc vozidel.

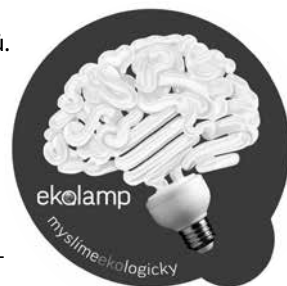
*Zdroj:
Ředitelství silnic Zlínského kraje*

Proč se recyklují žárovky a jiná elektrozařízení?

Většina z nás už dnes ví, že vysloužilé zářivky, nefunkční žárovky a další světelné zdroje je potřeba odevzdat k recyklaci. Ne všichni ale víme, proč a jaký je jejich další osud.

Recyklace nefunkčních zářivek je důležitá ze dvou důvodů. Tím prvním je ochrana životního prostředí před rtuťí, která je v těchto výrobcích v malém množství obsažena. Při vyšších koncentracích může tato jedovatá látka poškodit nejen životní prostředí, ale i naše zdraví.

Druhým důvodem je opětovné materiálové využití, jež u zářivek a dalších světelných zdrojů v současnosti dosahuje více než 90 %. Využitím recyklovaných materiálů při další výrobě se šetří přírodní zdroje surovin.

Zpětným odběrem a ekologickou recyklací osvětlovacích zařízení se od roku 2005 zabývá neziskový kolektivní systém EKOLAMP, který tyto služby zajišťuje i pro naši obec Rusava. Obyvatelé naší obce Rusava mohou nejen nefunkční světelné zdroje, ale i další elektrozařízení zdarma odevzdávat ve sběrném dvoře Rusava 295, ve vestibulu obecního úřadu anebo v elektro obchodě při nákupu nových.

Ze sběrných míst EKOLAMP sváží světelné zdroje a další vysloužilá elektrozařízení k ekologické recyklaci, díky které jsou z nich pro opětovné použití získávány druhotné suroviny, zejména kovy, plasty a sklo. Hliník, mosaz a další kovy se mohou znovu použít v kovovýrobě, z recyklovaných plastů jsou vyráběny např. zatravnovací dlaždice či plotové dílce a sklo se používá jako technický materiál.

Prostřednictvím společnosti EKOLAMP se v roce 2022 sesbíralo a zrecyklovalo 576 tun použitých světelných zdrojů a přes 4010 tun velkých a malých elektrozařízení.

Díky EKOLAMPu se podařilo opětovně využít přes 90 % materiálů ze sebraných světelných zdrojů a velkých elektrozařízení a téměř 88 % materiálů z malých elektrozařízení. To je dobrá zpráva pro životní prostředí naší země.

Bohužel stále mnoho českých domácností nerecykluje a menší elektrozařízení včetně žárovek hází do komunálního odpadu. Do půdy se tak mohou dostat nebezpečné látky, se kterými si příroda jen tak neporadí. Právě vy můžete pomoci tuto situaci změnit.

Více o problematice nakládání s nefunkčními elektrozařízeními zjistíte na www.ekolamp.cz.

Zdroj: www.ekolamp.cz

Na závěr si uvařme něco dobrého dle slohových prací dětí ze ZŠ

Ovesná kaše

Na ovesnou kaši si nachystám mléko, ovesné vločky, banán, med a skořici. Dále si připravím hrnec, lžičku a misku.

Do hrnce nasypu ovesné vločky a mléko. Hrnec dám na plotnu, přidám banán a dám směs vařit. Míchám, dokud směs nezhoustne. Necháme vychladnout, přidáme med a skořici a zamícháme.

Nachystáme si talířek a hotovou kaši na něj vylejeme, posypeme skořicí, vezmeme si lžičku a můžeme jíst. Tento recept mám nejradši na snídani.

Eliška Dosoudilová, 5. tř.

Kuřecí řízek a hranolky

Na řízek a hranolky si připravím kuřecí maso, brambory, sůl, mouku, vejčička, strouhanku a olej. Dále si nachystám horkovzdušnou fritézu, příbor, talíře, pánvičku a vidličku.

Naklepeme kuřecí maso a osolíme. Do talířků si dám mouku, rozmíchaná vejčička a strouhanku. Maso obalíme v mouce, vložíme do vejčička a obalíme ve strouhance. Na pánvi rozpálíme olej a vložíme řízek. Než se nám řízek usmaží, oloupeme a nakrájíme brambory. Brambory dáme smažit do fritézy. Řízek otočíme a čekáme, než bude hotový. Když už je řízek hotový, vyndáme ho z pánve a položíme na talíř. Hranolky se mezitím do-dělají, takže je naložíme k voňavému řízku. Můžeme přidat kečup nebo tatarskou omáčku.

Iveta Matelová, 5. tř.

Paláčky

Na palačinky si připravím 3 vejce, mouku, cukr, vodu, olej, mléko a vanilkový cukr. Dále si nachystám misku, pánvičku, talíře a příbor.

Do misky dáme mouku, cukr, mléko a polévkovou lžící oleje, vanilkový cukr, vejce, a nakonec přidáme 150 ml vody. Necháme na deset minut odpočinout. Na pánvičku nalijeme olej a jdeme smažit palačinky. Po usmažení hotové palačinky potřeme marmeládou nebo nutelou, pocukrujeme a naservírujeme na talíř.

Emma Hrabalová, 5. tř.

Vaječné placky

Připravím si rajče, mléko, vejce a hrnek.

Vezmeme rajče a rozřežeme ho, vyjmeme vnitřek a dáme ho do hrnku, zbytek

rajčat dáme na pánev. Do hrnku rozklepeme vejce. Přilijeme mléko, zhruba 150 ml, směs zamícháme a nalijeme do středů rajčat. Pak zapneme sporák a vaříme do té doby, dokud směs neztuhne.

Dáme placky na talíř, okořeníme a můžeme jíst.

Tomáš Mozola, 5. tř.

NOVÉ KNIHY pro dospělé
k zapůjčení od března
v knihovně Rusava

NOVÉ KNIHY pro dospělé
k zapůjčení od března
v knihovně Rusava

KALENDÁŘ

Přehled veřejných akcí plánovaných v roce 2024 v obci Rusava

S ohledem na počasí a jiné nepředvídatelné skutečnosti může dojít ke změně termínu nebo zrušení konání akcí. Aktuální upoutávky najdete na webu a upřesnění termínu akcí bude průběžně doplňováno.

termín	akce	pořadatel
27. 4. 2024	Čarodějnický rej	Rusava aktivně – SDH Rusava
25. 5. 2024	Kácání mája	Valašský krúžek Rusavjan
květen 2024	Den matek	JZŠ Rusava
1. 6. 2024	Rusavská 50ka	Sportovní klub Rusava
13. 7. 2024	Letní kino	Rusava aktivně – SDH Rusava
20.-21. 7. 2024	Noční běh	Franz Josef Kaiser
červenec 2024	Myslivecké odpoledne	Myslivecké sdružení Rusava
10. 8. 2024	Rusavské hasičské hry	SDH Rusava
31. 8. 2024	O pohár starosty SDH	SDH Rusava
19. 10. 2024	Drakiáda	Rusava aktivně – SDH Rusava
říjen 2024	Valašská taneční dílna	Valašský krúžek Rusavjan
2. 11. 2024	Turnaj v člověče, nezlob se!	SDH Rusava
9. 11. 2024	Lampionový průvod	Rusava aktivně – SDH Rusava

Kalendář poutí na Sv. Hostýně v roce 2024

27. 4.	So	XXX. celostátní pouť hasičů, pontifikální mše sv. v 10.15
1. 5.	St	XVIII. prvomájová pouť rodin, mše sv. v 10.15
1. 5.	St	XVI. pouť Bohoslovců za povolání, mše sv. v 11.30
5. 5.	Ne	Oficiální zahájení poutní sezóny, pontifikální mše sv. v 9.15! Valná hromada Matice svatohostýnské, pouť Klubu křesťanských žen
8. 5.	St	VI. pouť Marys' Meals za požeňání v úsilí o vyřešení hladu ve světě, mše sv. v 11.40
11. 5.	So	Sarkandrovská pouť Holešov – Sv. Hostýn, mše sv. v 15.00
12. 5.	Ne	XXII. pouť podnikatelů, mše sv. v 10.15
19. 5.	Ne	XXII. pouť včelařů, mše sv. v 10.15
20. 5.	Po	XXIII. pouť písařů křesťanů, pondělí svatodušní, mše sv. v 11.40
23. 5.	Čt	Moravská pouť seniorů, mše sv. v 9.40
1. 6.	So	8.30 mše sv. v Bystřici p. H., následuje eucharistický průvod na Sv. Hostýn
7. 6.	Pá	Pouť členů Apoštolátu modlitby, mše sv. v 9.40
8. 6.	So	Pouť dobrodinců díla Dona Boska v Havířově
9. 6.	Ne	VIII. pouť krojovaných, mše sv. v 10.15
15. 6.	So	XV. pouť lékařů a pracovníků ve zdravotnictví, mše sv. v 10.15
29. 6.	So	Pouť obce Jankovice, mše sv. v 9.00
29. 6.	So	Dětská pouť u Panny Marie na začátku prázdnin, mše sv. v 10.15

30. 6.–1. 7.	Ne–Po	XIV. pěší pouť Svatý Kopeček – Svatý Hostýn, mše sv. 1. 7. v 17.00
2.–4. 7.	Út–Čt	XVII. pěší pouť Svatý Hostýn–Štípa–Velehrad, mše sv. 2. 7. v 9.40
6. 7.	So	X. pouť přátel autoveteránů, mše sv. v 11.30
13. 7.	So	Pouť obce Slavkov, mše sv. v 10.15
4. 8.	Ne	XII. pouť dechových hudeb, mše sv. v 10.15 na venkovním pódiu
10. 8.	So	VII. pouť kuchařů a cukrářů, mše svatá v 10.15 hod.
15. 8.	Čt	Titulární slavnost Nanebevzatí Panny Marie, pontifikální mše sv. v 10.15
17. 8.	So	XVI. pouť pedagogů čas, mše sv. v 10.15
18. 8.	Ne	Hlavní pouť, pontifikální mše sv. v 10.15
25. 8.	Ne	Tradiční orelská pouť, pontifikální mše sv. již v 10.00! na venkovním pódiu
31. 8.	So	Arcidiecézní pouť rodin a dětská pouť na konci prázdnin. Mše sv. v 10.15
1. 9.	Ne	Pouť členů Matice svatohostýnské, pontifikální mše sv. v 9.15!
7. 9.	So	XXXII. pouť muklů, věžňů totalitních režimů, mše sv. v 10.00!
14. 9.	So	XXXIV. františkánská pouť, mše sv. v 10.15
26.–28. 9.	Čt–So	XIII. pouť Velehrad – Svatý Hostýn. Začátek 26. 9. ve 12.00 na Velehradě, zakončení mší sv. 28. 9. v 15.00 na Svatém Hostýně
6. 10.	Ne	Růžencová pouť, mše sv. v 10.15
12. 10.	So	První den dušičkové pouti, 17.00 pontifikální mše sv. - následuje světelný průvod a pobožnost na hřbitově
13. 10.	So	Druhý den dušičkové pouti, mše sv. v 10.15
19. 10.	So	XXVI. svatohubertská myslivecká pouť, pontifikální mše sv. v 10.15
24. 12.	Út	Štědrý den, mše sv. v 7.15, 9.40 a v 15.30 (vánoční); v noci mše sv. není!
31. 12.	Út	Sv. Silvestr, mše sv. v 7.15, 9.40, ve 22.30 modlitba růžence, 23.00 adorace, 23.45 děkovné Te Deum, 24.00 pontifikální mše sv.

Rusavský kraslicovník

*„Kropenatá slepička, snesla bílá vajíčka,
obarvím je, vymaluji, všechny chlapce podaruji,
pentličky si nastříhám, na pomlázku jim je dám.“*

V předvelikonočním čase si řada českých a moravských měst zdobí svá veřejná prostranství kraslicovníky. Letos jsme měli premiéru i u nás na Rusavě. Před obecním úřadem tak díky spolupráci s obcí „vyrostla“ zhruba 14 dní před velikonočními svátky štíhlá břízka. Tu jsme opentlily a vyzvaly Rusavjany, ať ji přijdou ozdobit svými kraslicemi. Pravda, nakonec to bylo v trošku skromnějším módu, než jsme doufaly, ale věříme, že tato tradice již u nás v obci natrvalo zakoření.

Děkujeme všem, kteří se do akce zapojili a přispěli k naladění na letošní Velikonoce.

*Katka Škarpichová
Monika Bušová
za Kulturní komisi*

ÚHRADA POPLATKU ZA ODPAD

poplatek za odpad lze uhradit i převodem na účet **1483351319/0800**
nemovitosti s číslem EVIDENČNÍM: **VS** číslo nemovitosti, **SS** 1345
nemovitosti s číslem POPISNÝM: **VS** 1345, **SS** číslo nemovitosti

Částka je stejná jako v roce 2023:
1 osoba 700 Kč/rok
nebo nemovitost 700 Kč/rok

Schválená Obecně závazná vyhláška obce Rusava č. 2/2021 je zveřejněna na www.rusava.cz

[Obsah]

Slovo má starosta...

...Odpadové hospodářství	str. 2
Kompostéry	str. 3
Workoutové hřiště	str. 3
Schválený rozpočet na rok 2024	str. 4

Dění v obci

45. valašský bál na Rusavě	str. 7
Myslivecký ples	str. 8
Knihovna a rok 2023 v číslech	str. 10
Sbor pro občany v novém složení	str. 10
Informace k vítání občánků	str. 11
Společenská kronika roku 2023	str. 11
WOCABEE – učení se anglických slovíček již nemusí být mučení.....	str. 13
Vodění medvěda	str. 13
Předškoláček	str. 14
Projektové odpoledne „Návrat k tradici“ – valašské kroje	str. 14
Pirátský karneval	str. 15
Velikonoční jarmark.....	str. 16

Sport

Zhodnocení šachové sezony	str. 17
Fotbalová zima 2023	str. 18
Vánoční turnaj v malé kopané	str. 20
Pár informací z valné hromady SK Rusava	str. 20

Zajímavosti

Dárci krve	str. 21
Rusavská příjmení – III. část	str. 21
Rusavští staříčci	str. 22
JAR – „jednota v různorodosti“	str. 23
Volby do Evropského parlamentu	str. 24
Tříkrálová sbírka	str. 27
Novou kvalitu získá silnice z Bystřice pod Hostýnem do Hlinska	str. 29
Proč se recyklují žárovky a jiná elektrozařízení?	str. 32
Na závěr si uvařme něco dobrého dle slohových prací dětí ze ZŠ	str. 33
Kalendář	str. 35
Kalendář poutí na Sv. Hostýně v roce 2024	str. 36
Rusavský kraslicovník.....	str. 38

Anna Bačová, 3. tř.

Eliáš Pavelka, 1. tř.

Jaroslav Mozola, 3. tř.

Ladislav Hrubý, 3. tř.

Jubilejní základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Rusava

ZÁPIS DĚTÍ DO 1. TŘÍDY

zápis bude probíhat v učebně školy prezenční formou dne
16. 4. 2024 od 13:00 do 16:30 hod.

Proběhne motivační povídání s dítětem a rodič vyplní potřebné dokumenty.

Potřebné doklady k zápisu: občanský průkaz, rodný list dítěte, povolení k pobytu (cizinci).

Další informace a formuláře k zápisu i odkladu naleznete na www.skolarusava.cz

Jubilejní základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Rusava

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

zápis se bude konat
9. 5. 2024 od 14:00 do 16:00 hod.

Potřebné doklady k zápisu: občanský průkaz, rodný list dítěte, vyplněná přihláška do mateřské školy, vyplněný evidenční list, vyplněná žádost o přijetí do mateřské školy.

Všechny potřebné dokumenty si můžete vyzvednout ve všední dny od 6:00 do 16:00 v mateřské škole.

Další informace naleznete na www.skolarusava.cz

**Zpravodaj obce Rusava
periodický tisk územního samosprávného celku**

Vydává: obec Rusava, Rusava 248, 768 45, IČ: 00287709

registrační číslo: MK ČR E 12061

Vydáno dne 12. dubna 2024 na Rusavě

Za vydání odpovídá: Monika Bušová

tel.: 573 392 066

e-mail: rusavak@rusava.cz

www.rusava.cz

Periodicita: vychází 4x ročně

Příspěvky prošly jazykovou korekturou.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje
je 15. června 2024.

Náklad: 400 ks

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov